

Зуёнак Васіль Васільевіч – паэт, празаік, перакладчык, крытык, літаратуразнаўца.

Нарадзіўся 3.6.1935 года (паводле пашпартнага запісу, на самой справе – 3.7.1935) у в.Мачулішчы Крупскага раёна Мінскай вобласці ў сям’і сялян – Васіля Захаравіча і Куліны Канстанцінаўны. З 1944 В.Зуёнак – вучань Мачулінскай пачатковай школы, пазней – Узнацкай сямігодкі, па сканчэнні якой (1950) паступіў у Барысаўскае педагагічнае вучылішча. Працягнуў адукацыю на адзяленні журналістыкі філалагічнага факультэта БДУ (1954–59), куды, маючы дыплом выдатніка, быў залічаны без іспытаў. Прафесійную дзейнасць пачынаў супрацоўнікам рэдакцыі шматтыражнай газеты “Рабочае юнацтва”. У 1960–66 працаваў у газеце “Піянер Беларусі” – загадчыкам аддзела літаратуры і мастацтва, аддзела школьна-піянерскага жыцця, адказным сакратаром. З 1966 па 1972 – намеснік галоўнага рэдактара часопіса “Малодосць”. Без адрыву ад вытворчасці скончыў аспірантуру пры БДУ (1970), абараніў кандыдацкую дысертацыю (1973). Галоўны рэдактар часопісаў “Бярозка” (1972–78) і “Малодосць” (1978–82). З 1982 – сакратар Саюза пісьменнікаў Беларусі, з 1989 – першы сакратар, з 1990 па 1998 – старшыня праўлення (Рады). Прымаў удзел у працы 40-й сесіі Генеральнай Асамблеі ААН (1985). Мае дзяржаўныя ўзнагароды. Член Саюза пісьменнікаў Беларусі з 1966. Лаўрэат прэміі Печнінскага камсамола Беларусі (1974, за паэтычную кнігу “Сяліба”), Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я.Купалы (1982, за паэму “Маўчанне травы”).

З вершамі ў друку выступіў на пачатку 1950-х, аднак першы паэтычны зборнік для дзяцей “Вясёлы калаўрот” выйшаў толькі ў 1965. У 1966 пасля працяглага маўчання з’явілася кніга лірыкі “Крэсіва”, засведчыўшы нараджэнне сапраўднага мастака. Выдадзены зборнікі паэзіі “Крутаяр” (1969), “Сяліба” (1973), “Качан на п’едэстале” (1973), “Нача” (1975), “Маўчанне травы” (1980), “Світальныя птушкі” (1982), “Лукам’е” (1984), “Вызначэнне” (1987), “Лета трывожных дажджоў” (1990), “Чорная лесвіца” (1992), “Пісьмы з гэтага свету” (1995), выбраных вершаў “Час вяртання” (1981), вершаў і паэм “Жніўны дзень”

(1985), двухтомнік выбраных твораў – вершаў “Гронка цішыні” (1996) і паэм “Пяцірэчча” (1998). З канца 1990-х В.Зуёнак выступае ў друку з лірычнай прозай – “элегіямі” і эцюдамі. У творах усіх жанраў выяўляе сябе як лірык з эпічным светабачаннем: чуйна рэагуе на ўсе трылогі свету, аднак маштабнасць успрымання быцця не захіляе ад яго адзінкавага, прыватнага. Пісьменніка нязменна прывабліваюць пытанні жыцця і смерці, маральнай чысціні асобы, узаемаадносін чалавека з прыродай, захавання нацыянальнай самабытнасці народа. Аўтар кніг замалёвак і нарысаў “Любіць прыроду – любіць Радзіму”, “Працай славіцца чалавек”, літаратурнай крытыкі “Лінія высокага напружання”, шматлікіх зборнікаў вершаў для дзіцячай аўдыторыі. Перакладае з рускай, польскай, украінскай, балгарскай, латышскай і інш. моў. Плённа займаецца творчай працай. Жыве ў Мінску.

Бібліяграфія

1. Зуёнак В. Выбраныя творы: У 2 т. – Мінск: Маст. літ., 1996–1998. – Т. 1: Гронка цішыні: Выбр. вершы. – 1996.
2. Зуёнак В. Выбраныя творы: У 2 т. – Мінск: Маст. літ., 1996–1998. – Т. 2: Пяцірэчча: Кніга паэм. – 1998.
3. Зуёнак В. Вывучэнне: Вершы. – Мінск: Маст. літ., 1987.
4. Зуёнак В. Жніўны дзень: Выбранае. – Мінск: Маст. літ., 1985.
5. Зуёнак В. Кучы на п’едэстале: Гумарыст вершы. – Мінск: Б-ка “Вожыка”, 1973.
6. Зуёнак В. Крутаяр: Вершы. – Мінск: Беларусь, 1969.
7. Зуёнак В. Крэсіва: Лірыка. – Мінск: Беларусь, 1966.
8. Зуёнак В. Лета трывожных дажджоў: Вершы. – Мінск: Маст. літ., 1990.
Зуёнак В. Лукам’е: Вершы і паэма. – Мінск: Маст. літ., 1984.
9. Зуёнак В. Маўчанне травы: Паэма лёсу. – Мінск: Маст. літ., 1980.
10. Зуёнак В. Нача: Лірыка. – Мінск: Маст. літ., 1975.
11. Зуёнак В. Пісьмы з гэтага свету: Вершы. – Мінск: Маст. літ., 1995.
12. Зуёнак В. Світалыныя птушкі: Вершы і паэма. – Мінск: Маст. літ., 1982.

13. Зуёнак В. Сяліба: Вершы і паэма.— Мінск: Маст. літ., 1973.
14. Зуёнак В. Час вяртання: Вершы.— Мінск: Маст. літ., 1981
15. Зуёнак В. Чорная лесвіца: Вершы і паэма.— Мінск: Маст. літ., 1992.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ